

TOZD-4 — proizvodnja kosovnega in ploskovnega pohištva Sloga Moste

Temeljna organizacija združenega dela SLOGA Moste je bila ustanovljena v začetku leta 1974, ko se je Obrtno podjetje Sloga Moste pri Komendi združilo z Industrijo pohištva STOL Kamnik. V sodni register je bila temeljna organizacija združenega dela vpisana konec maja 1974 z nespremenjenim proizvodnim programom.

V delu obstoječih proizvodnih prostorov temeljne organizacije združenega dela je imel prvotni lastnik Anton Stebe, tesarski mojster tesarske delavnice. Po letu 1948 so te objekte uporabljala razna obrtna podjetja z različnimi dejavnostmi.

Tako je okrajna zadružna zveza v letu 1953 ustanovila Tesarsko in mizarstvo podjetje. Leta 1959 je prišlo do združitve s ščetarno iz Komende. Združeno podjetje se je preimenovalo v Obrtno podjetje Sloga Moste pri Komendi. Naslednje leto je podjetje razširilo svoje obratne prostore v Mostah z odkupom stanovanjske stavbe in delavnice. Streho so dobili tudi tesarji, ki so do sedaj svojo dejavnost opravljali na prostem. Mizarstvo dejavnost

se je začela razvijati po letu 1953. V začetku so bili zaposleni samo štirje mizarji. Delali so v leseni lopi, z ročnim orodjem. Šele pozneje so si nabavili nekaj osnovnih strojev. Število zaposlenih mizarjev se je vsako leto večalo. Tako je bilo v letu 1954 že 12, leta 1955 18 in leta 1963 35 mizarjev. Izdelovali so predvsem mizarstvo izdelke po naročilu.

Poleg mizarjev je podjetje zaposlovalo tudi večje število tesarjev in ščetarjev.

Po letu 1963 so naročila za ščetarske izdelke upadala. Zaradi tega je prišlo nekaj let pozneje, do ukinitve ščetarske dejavnosti. Delovna sila se je prekalificirala za mizarstvo in tesarsko dejavnost.

V letih 1962 do 1964 je bila zgrajena

sedanja montažna delavnica, upravno poslopje z garderobami in kotlovnica za ogrevanje delavniških prostorov. Po tem času je nadaljnji razvoj mizarstvo in tesarske dejavnosti stagniral. Čas je zahteval vse večjo povezanost manjših obrtnih proizvajalcev z večjimi industrijskimi ali trgovskimi hišami. Tako je leta 1974 prišlo do združitve z delavno organizacijo Stol Kamnik. Obrtno podjetje Sloga Moste pa je postalo ena izmed petih temeljnih organizacij združenega dela.

Temeljna organizacija združenega dela Sloga je od vseh delovnih prostorov Delovne organizacije Stol najbolj neprimerno urejena za svojo dejavnost, tako po tehnologiji kakor tudi po sredstvih (stavbe, stroji, naprave, požarne varnosti itd.). Vsi objekti so v slabem stanju, večinoma leseni. Pri zidanih je gradnja zastarela in neprimerna za dobro mizarstvo tehnologijo. Zaradi tega se je načrtno pričelo s sanacijo temeljne organizacije združenega dela. Izdelan je bil načrt za tehnologijo, za obnovitev zgradb ter končno tudi za izgradnjo novih najnujnejših objektov.

Od ustanovitve temeljne organizacije združenega dela do danes, je preteklo dobri dve leti. V tem času ni bilo veliko investicijskih vlaganj. Urejalo se je predvsem na vzdrževanju obstoječih stavb in strojev. Veliko pozornost smo posvečali na odstranitvi požarno nevarnih mest. Glavno požarno mesto je še ostalo. To je oddelek površinske obdelave, ki ga bo možno urediti šele z zgraditvijo nove montažne delavnice.

Novo obdobje razvoja temeljne organizacije združenega dela so naznanili buldožerji, ki so z letošnjim majem skopali temelje za novo prepotrebno lopo za skladiščenje lesnih tvoriv. Ti so bili doslej skladiščeni v neprimernih prostorih pod lesenimi nadstreški ob obstoječi montažni delavnici.

Nova skladiščna lopa ne bo ostala osamljena. Pridružila se bo nova gradnja — kotlovnica in montažna delavnica z oddelkom površinske obdelave. Novejšo tehnologijo obdelave lesa je možno postaviti le v zato primerno grajenih objektih.

V naši temeljni organizaciji združenega dela se je število samoupravnih organov zelo povečalo. Skoraj vsak član sodeluje v enem ali večjih odborih samoupravljanja. Težave pravočasnega informiranja nastopajo predvsem takrat, kadar se vrstijo montaže na terenu. Tako kot v drugih temeljnih organizacijah združenega dela delovne organizacije Stol, smo tudi pri nas razpravljali o osnutku zakona združenega dela, ki obravnava poleg pravic tudi dolžnosti delavnega človeka do družbe.

L. Kahne

Pridobivanje in delitev dohodka v zakonu in našem sporazumu

Prav sedaj, ko v Stolu sprejemamo samoupravni sporazum o pridobivanju in delitvi dohodka in osebnih dohodkov, prehaja v zaključni del tudi javna razprava o osnutku zakona o združenem delu. Zato je še toliko pomembneje, da si ponovno in širše ogledamo nekatera določila osnutka zakona o družbeno-ekonomskih odnosih delavcev v združenem delu.

Družbeno-ekonomski odnosi temeljijo predvsem na odnosih pri pridobivanju, delitvi in razporejanju dohodka ter na upravljanju družbenih sredstev. Pri tem pa je treba upoštevati tako imenovano družbeno naravo dela in dohodka, kar pomeni nujno povezanost vseh delavcev tako v neposredni proizvodnji kot v celotnem gospodarstvu in delavcev v družbenih dejavnostih. Zavedati se moramo, da so za razvoj vseh proizvodnih sil in s tem tudi za povečanje sredstev za osebno porabo kakor tudi skupno porabo nujno potrebne tudi družbene dejavnosti kot šolstvo, zdravstvo, kultura, znanost in drugo. Zato smo delavci v temeljnih organizacijah dolžni ob delitvi dohodka upoštevati tudi delež, ki ga k ustvarjanju dohodka v gospodarstvu prispevajo tudi delavci v družbenih dejavnostih. Isto velja tudi za delavce v skupnih službah delovne organizacije, ki še bolj neposredno prispevajo k uspešnosti poslovanja temeljnih organizacij združenega dela.

O določilih osnutka zakona o združenem delu glede delitve in razporejanja dohodka so v javni razpravi pogosto zelo različna mnenja. Osntek zakona namreč predvideva nov način delitve dohodka, s tem pa lahko postane vprašljiva povezanost prispevkov za družbene dejavnosti in za splošno porabo z uspešnostjo poslovanja gospodarstva. Sedaj iz celotnega dohodka najprej pokrijemo materialne stroške in celotno obračunano amortizacijo ter s tem ugotovimo dohodek. Iz dohodka najprej pokrijemo pogodbene in zakonske obveznosti (obresti od kreditov, zavarovalne premije, davek iz dohodka in druge prispevke, ki jih določajo predpisi ter podobno), nato pa delimo ostanek dohodka na osebne dohodke, prispevke samoupravnim interesnim skupnostim in drugim organizacijam ter na sklade tozda za razširjeno reprodukcijo, rezerve in skupno porabo. Po osnutku zakona pa se neposredno iz celotnega dohodka pokrije poleg materialnih stroškov le amortizacija po predpisanih stopnjah, pri čemer tudi nekateri stroški ne štejejo več med materialne stroške, temveč jih bo treba pokrivati iz dohodka. Iz dohodka se bodo najprej pokrivala in plačevale obveznosti do družbenih dejavnosti in vse druge obveznosti prispevkov samoupravnim interesnim skupnostim na podlagi zakonskih predpisov in samoupravnih sporazumov, pogodbene in zakonske obveznosti, prispevki za delovne skupnosti, amortizacija nad predpisanimi stopnjami in druge obveznosti. Tako bomo ugotovili čisti dohodek, ki se nato deli na osebne dohodke in sklade tozdov.

Tak način delitve dohodka pa lahko tudi pomeni, da prispevki delavcev v tozdih drugim delavcem v delovnih skupnostih, v družbenih dejavnostih, v samoupravnih interesnih skupnostih in prispevki za splošno porabo ne bodo povezani z uspešnostjo poslovanja tozdov, ker bodo imeli v delitvi prednost. Osntek zakona sicer v načelih določa, da morajo biti prispevki v skladu z uspešnostjo in splošno sposobnostjo gospodarstva, vendar pa sami načini zbiranja prispevkov lahko pripeljejo posamezna tozda tudi v tak položaj, da bodo prispevki tolikšni, da čisti dohodek ne bo zadoščal za izplačilo primernih osebnih dohodkov in zagotovitev sredstev za sklade tozda. Lahko pa je seveda tudi obratno. Zaključni računi za preteklo leto in predvsem letošnji polletni obračuni so dokazali, da do takšnih primerov lahko pride. Zato je nujno, da se v nadaljnji razpravi najdejo ustrezne rešitve, ki bodo zagotovile enakopraven položaj tako delavcev v tozdih v gospodarstvu, kot tudi vseh drugih delavcev, prav tako pa tudi normalno dejavnost celotne naše družbe.

Osntek zakona o združenem delu predvideva tudi obveznost ugotavljanja uspešnosti dela posameznega tozda in temu primerno odvisnost osebnih dohodkov delavcev tozda od izkazanega uspeha poslovanja. V našem sporazumu imamo določena enotna merila za delitev osebnih dohodkov za vse delavce v celotni delovni organizaciji in tudi enotne vrednosti vseh osnov osebnih dohodkov, torej enotno vrednost točke. To vsekakor ni v skladu z osnutkom zakona. Zato bomo morali poiskati ustrezna merila in način delitve osebnih dohodkov, da bodo resnično odvisni od večje ali manjše uspešnosti dela in poslovanja tozda. To pomeni, da bodo osebni dohodki delavcev na enakih delovnih mestih v različnih tozdih lahko bistveno različni, če bo uspešnost posameznega tozda bistveno večja ali manjša od uspešnosti poslovanja drugih tozdov.

Ob tem je zelo pomembno tudi, da se določijo ustrezna merila za razporejanje skupno ustvarjenega dohodka, pri čemer je mišljeno predvsem pridobivanje dohodka v TOZD-Prodaja. V sporazumu smo določili, da mora TOZD-Prodaja pred delitvijo dohodka primerjati doseženi dohodek z dohodkom drugih tozdov, ker dohodek TOZD-Prodaja predstavlja v bistvu dohodek celotne delovne organizacije, ki preko tega tozda realizira svoje rezultate dela na trgu. Vsekakor pa bomo morali to določilo razvijati še naprej in točneje določiti način ugotavljanja in delitve dohodka v TOZD-Prodaja na del, ki ga s svojim delom pridobijo delavci v tem tozdu na del, ki pripada delavcem v proizvodnih tozdih, ker bo tudi to vplivalo na dosežene osebne dohodke v posamezni tozdih.

Podobno bo treba tudi podrobneje določiti delež v dohodku tozda za delavce v delovni skupnosti skupnih služb, ki s svojim delom prav tako prispevajo k uspešnosti poslovanja tozdov. Ob dosedanjem enotnem načinu delitve osebnih dohodkov je sedanji način ugotavljanja prispevkov tozda za pokritje stroškov in osebnih dohodkov delavcev v skupnih službah možen in primeren. Ko pa bomo delili osebne dohodke po sicer enotnih merilih, vendar različno po tozdih glede na doseženi poslovni uspeh, bo vsekakor nujno, da bomo poleg tako imenovanih ključev za pokritje stroškov skupnih služb, določili tudi točne naloge skupnih služb in jih ovrednotili z ustreznimi zneski. Tudi delavci v skupnih službah bodo imeli dolžnost izkazati svojo uspešnost, jo ovrednotiti in s tem pridobili pravico do ustreznih osebnih dohodkov v odvisnosti od uspešnosti svojega dela. Tedaj bo iskanje ustreznih meril in načinov vrednotenja dela delavcev v skupnih službah ter meril za določanje prispevkov tozdov zelo pomembna naloga, ki se je bo treba lotiti s polno mero odgovornosti in ob sodelovanju vseh delavcev v delovni organizaciji.

Že samo teh nekaj vprašanj glede pridobivanja in predvsem delitve dohodka kaže, da s sprejetjem sporazuma o pridobivanju in delitvi dohodka in osebnih dohodkov naše delo ni zaključeno, temveč prav nasprotno. Še naprej bomo morali s še večjo poglobljenostjo iskati čim boljše rešitve in čim ustrežnejša merila za izkazovanje uspešnosti dela celotne delovne organizacije, posameznega tozda in delovne skupnosti skupnih služb, pa tudi manjših enot. S tem bomo zagotovili tudi pravičnejšo delitev doseženih rezultatov in s tem stimulacijo za nadaljnji razvoj posameznikov in delovne organizacije kot celote.

J. Grünfeld

Samoupravni sporazum o sistemizaciji delovnih mest in samoupravni sporazum o pridobivanju in delitvi dohodka in osebnih dohodkov

V času, ko obravnavamo in sprejemamo predlog Samoupravnega sporazuma o sistemizaciji delovnih mest in Samoupravnega sporazuma o pridobivanju in delitvi dohodka in osebnih dohodkov, se mnogokrat sprašujemo, v čem je bistvena novost obeh sporazumov. Največkrat pri tem iščemo predvsem odgovor na vprašanje: Kolikšen oz. koliko večji osebni dohodek bom imel po uveljavitvi novega sporazuma? Čeprav je to vprašanje pomembno, vendar pomeni iskanje odgovora samo na to vprašanje mnogo preozko gledanje na oba sporazuma in na sporazumevanje nasploh.

Če bomo pri obravnavanju sporazumov iskali bistvo v tem, nas bo ravno ta ozkost zavedla daleč od ostalih problemov, o katerih se je potrebno sporazumeti. Kajti v tem, da se je treba **sporazumeti** o reševanju vseh problemov dohodkov, je bistvena razlika glede na dosedanje reševanje teh problemov z občasnimi sklepi in trenutnimi odločitvami. Takoj, ko se začnemo sporazumevati, ugotovimo, da se tako, da bi bile v celoti zadovoljene vse želje vsakega posameznika, ni mogoče sporazumeti. Sporazumeti se je mogoče tako, da se upoštevamo poleg svojih želja tudi mnenja, težnje, utemeljitve in želje drugih udeležencev sporazuma in sprejmemo rešitve, ki predstavljajo uresničitev skupno postavljenih ciljev in primerno zadovoljitev teženj večine vseh delavcev v TOZD in v celi delovni organizaciji. Predvsem pa ne moremo in ne smemo pozabiti, da se lahko sporazumemo o delitvi samo tolikšnih sredstev, kolikor jih v nekem obdobju ustvarimo in da izvirajo vse pravice do udeležbe v delitvi dohodka edino iz izpolnjevanja dolžnosti. Ob upoštevanju teh dejstev se bomo lahko sporazumeli o vprašanih, ki jih oba sporazuma obravnavata, ta pa so:

I. Samoupravni sporazum o sistemizaciji delovnih mest

Samoupravni sporazum o sistemizaciji delovnih mest ureja naslednja področja:

1. Oblikovanje organizacijskih enot v TOZD, DSSS in delovni organizaciji (3. člen)
2. Sistemizirana delovna mesta v organizacijskih enotah (Priloga)
3. Glavne zahteve in pogoje za zasedbo delovnih mest, to je: potrebna stopnja in smer strokovnega znanja, delovnih izkušenj in najnujnejših funkcionalnih znanj. (Priloga: Glavni spisek sistemiziranih delovnih mest in Definicija označb)
4. Uporabo dosedanjih seznamov sistemizacije in določil v teh seznamih (7. člen)
5. Uporabo dokumentacije (opisi delovnih nalog, pogojev dela, pooblastil, pristojnosti in odgovornosti) (8., 9., 10. člen)
6. Posebne pogoje za zasedbo nekaterih delovnih mest, ki niso bili v dosed. sist. (11., 12. člen)
7. Načine zasedanja delovnih mest (11., 12., 13. člen)
8. Postopek za odpiranje, spremembo, ukinitve ali prenos delovnih mest (14., 15. člen)

9. Določanje števila delavcev na posameznih delovnih mestih (16. člen)

10. Način in postopek za razporeditev delavcev po sprejemu SS o sistemizaciji (17. člen)

11. Način in postopek ugotavljanja sposobnosti delavca s poskusnim delom ali preizkusom znanja (18. člen)

12. Izvajanje družbenega dogovora o načelih za izvajanje kadrovske politike v občini (19., 20., 21. člen)

V tem sklopu uveljavlja ta sporazum spremembe, ki so nastale v zakonskih določilih o sistemizaciji in spremembe v organizaciji in organizacijski shemi delovne organizacije po sprejetju obstoječe sistemizacije v l. 1972. Te spremembe so bile sicer uveljavljene s sklepi DS, morajo pa biti uveljavljene s sporazumom po sedaj veljavnem postopku. Ker sta ravno organizacija poslovanja in sestava organizacijskih enot v tem obdobju (1972 do 1976) doživela bistvene spremembe, je izdelava in sprejem tega sporazuma nujnost. Brez sprejetega sporazuma o sistemizaciji je nemogoče uveljaviti razporeditev delavcev na delovna mesta, razvrščena po predlagani kategorizaciji DM in s tem do konca izvesti predlagano po-

višanje OD, čeprav kategorizacija DM n. sestavni del tega sporazuma.

Priloga in sestavni del sporazuma je glavni spisek sistemiziranih delovnih mest, ki navaja, v katerih organizacijskih enotah je posamezno DM sistemizirano in Definicija označb stopenj zahtevanega strokovnega znanja in delovnih izkušenj.

II. Samoupravni sporazum o pridobivanju in delitvi dohodka in osebnih dohodkov

Samoupravni sporazum o pridobivanju in delitvi dohodka in osebnih dohodkov ureja v skladu z veljavnimi zakonskimi določili, določili SS panoge, osnutkom zakona ZD in že uveljavljenimi načeli iz prakse v del. org. problematiko pridobivanja in delitve dohodka in OD.

Sestavljajo ga naslednji glavni deli:

I. Uvodna določila (1., 2. in 3. člen)

II. Oblikovanje in delitev dohodka, ki vsebuje:

1. Oblikovanje celotnega dohodka (4. do 8. člen) in
2. Ugotovitev in delitev dohodka (9. do 22. člen)

III. Delitev osebnih dohodkov, ki vsebuje:

1. Oblikovanje sredstev in meril za delitev osebnih dohodkov (23. in 30. člen)
2. Določanje o najnižjem in najvišjem OD (31. do 33. člen)
3. Ugotavljanje delovnega prispevka delavca po elementih:

(Nadaljevanje na 4. strani)

Poleg članov komisije za vrednotenje dela sodelujejo v usklajevalnem postopku vsi sodelavci v podjetju. Prizor s sestanka v mali dvorani v KD na Duplici

Samoupravni sporazum o sistemizaciji delovnih mest in samoupravni sporazum o pridobivanju in delitvi dohodka in osebnih dohodkov

a) ugotavljanje in vrednotenje zahtevnosti dela (34.—41. člen)

b) ugotavljanje in vrednotenje delovnih pogojev (42.—46. člen)

c) ugotavljanje in vrednotenje individualne delovne uspešnosti (47.—65. člen) (delovne norme, indir. normativi, ocena uspešnosti, izpolnjevanje zahtev, nagrade)

d) ugotavljanje in vrednotenje delovnega prispevka po minulem delu (66. do 73. člen)

e) ugotavljanje časa, prebitega na delu (74. člen)

4. Osební dohodki v posebnih primerih in to:

a) OD pripravnikov (76. člen)

b) OD za delo izven rednega delovnega časa (77. do 82. člen)

c) OD v času začasne razporeditve in nadomeščanja (83. do 88. člen)

d) OD v drugih primerih (priučevanje, poskusno delo, delo med počitnicami) (89. do 92. člen)

5. Osební prejemki

a) učencev poklicnih šol (93. člen)

b) študentov in učencev na obvezni praksi (94. člen)

c) za dela po pogodbi o delu (95. člen)

6. Osební prejemki iz sredstev skupne porabe, ki niso urejeni z SS o skladu skupne porabe (pravice iz skl. skupne porabe; pomoč in štipendije otrok delavcev umrlih zaradi nesreče pri delu; regres za prehrano med delom; 96. do 98. člen)

7. Nadomestila OD (99. do 110. člen)

8. Povračila stroškov (112. do 125. člen)

9. Obračun OD (126. do 130. člen)

10. Prehodne in končne določbe (131. do 135. člen)

11. Priloga SS:

a) Metoda analitičnega vrednotenja dela

b) Pravilnik

Do sedaj so bila vsa ta vprašanja urejena s pravilniki in posameznimi sklepi, ki sta jih sprejemala Komisija za vrednotenje dela in DSDO, morajo pa biti urejena s samoupravnim sporazumom. Lahko pričakujemo, da bo 1. 12. t. l. stopil v veljavo Zakon o ZD, ki določa, da smejo TOZD, ki delitve OD nimajo urejenih s samoupravnim sporazumom, izplačevati minimalne OD, tj. 60% poprečnega OD v SRS v preteklem letu (2040 din za leto 1976).

III. Kategorizacija DM

Predlog kateg. DM je rezultat več kot enoletnega dela Komisije za vrednotenje dela na podlagi predlogov iz javne razprave v marcu 1975 ob sodelovanju vodstvenih in strokovnih delavcev.

Izdelava je po določilih predlaganega samoupravnega sporazuma in Metodologije, s posebno pozornostjo pa so bila obravnavana področja, ki so bila ob začetku dela označena kot kritična. Ustreznejše vrednotenje teh področij je bilo eden od glavnih razlogov, da predlagamo spremembo Metodologije vrednotenja in da se je vrednotenje delovnih mest izvedlo v celoti nanovo. Kot kritična področja glede

vrednotenja se pojavljajo predvsem področja, ki zahtevajo zaposlitev delavcev z deficitarnimi poklici in to:

1. Fizično težja dela
2. Dela pri vzdrževanju
3. Dela pri brušenju lesa in kovin
4. Strokovna dela s področja komerciale

5. Strokovna in strokovno vodstvena dela višje ali visoke zahtevnosti.

Analiza poskusnega obračuna kaže, da so s predlagano kategorizacijo doseženi več kot poprečni premiki v OD na področju vzdrževanja (27%), del pri brušenju lesa in kovin (29%), del pri površinski obdelavi (24%), strokovnih komercialnih delih (25%), vodstvenih delih v proizvodnji (25%) in pretežno na področju fizično težjih del le deloma pa na področju 6.

Glede na te rezultate lahko smatramo, da so postavljeni cilji na področju vrednotenja večinoma doseženi. Jasno pa je, da take naloge ni možno izvesti tako, da nihče ne bi imel pripomb, saj vsakdo le najbolj pozna in najvišje ceni predvsem svoje delo, to pa je lahko ovrednoteno edino tako, kot je sprejemljivo za večino v delovni okolici.

Kot dokončna realizacija obeh sporazumov so za obdobje oktober novemember 1976 predlagane naslednje vrednosti in medsebojna razmerja kategorij:

Najbolj realno primerjavo premikov za vsako posamezno DM dobimo, če primerjamo bruto OD/Nh iz spodnje tabele s podatkom Din/h za VP 01-04 na plačilni vrečki za mesec junij 1976.

Tako doseženi poprečni OD bo za 10,8% večji od poprečnega OD v gospodarstvu SRS za I. polletje 1976, ki znaša 3722 din neto mesečno, za 24,5% večji od poprečne panoge v I. polletju 1976, ki znaša 3313 din neto mesečno in za 26,3% večji od poprečnega OD v industriji občine Kamnik v I. polletju 1976, ki znaša 3266 din neto mesečno.

Najnižji OD ob 100% delovnem rezultatu znaša brez dodatkov za stalnost in delovne dobe 2224 din neto za 184 ur in je za 8,9% višji od najnižjega OD po sporazumu panoge. V primerjavi z junijem 1976 je ta osnova povišana za 20,5% (17,55 : 14,57).

Najvišji OD ob 100% delovnem rezultatu posameznika znaša brez dodatkov za stalnost in delovno dobo 8742 din neto

Kategorija	Razmerje	Din/Nh bruto (osnova) novo		staro	Din/182 ur neto (osnova)	Din/184 ur neto (osnova)
5	1,00	17,55	III	14,57	2200	2224
6	1,05	18,43	IV	15,62	2311	2336
7	1,11	19,48	V	16,73	2442	2469
8	1,17	20,53	VI	18,08	2574	2602
9	1,23	21,59	VII	19,59	2707	2737
10	1,29	22,64	VIII	21,17	2839	2870
11	1,35	23,69	IX	22,53	2970	3003
12	1,42	24,92	X	23,93	3124	3152
13	1,49	26,15			3279	3315
14	1,56	27,38			3433	3471
15	1,64	28,78			3608	3648
16	1,72	30,19			3785	3827
17	1,80	31,59			3961	4004
18	1,89	33,17			4159	4205
19	1,98	34,75			4357	4405
20	2,08	36,50			4576	4626
21	2,18	38,26			4797	4850
22	2,28	40,01			5016	5071
23	2,39	41,94			5258	5316
24	2,50	43,86			5499	5559
25	2,61	45,81			5744	5807
26	2,73	47,91			6007	6073
27	2,86	50,19			6293	6362
28	2,99	52,47			6579	6651
29	3,13	54,93	XX	55,52	6887	6963
30	3,28	57,56			7217	7296
31	3,43	60,23			7548	7631
32	3,59	63,00			7899	7986
33	3,76	65,98			8273	8364
34	3,93	68,97			8647	8742

za 184 ur ter je v primerjavi z junijem 1976 povišan za 19,4% (68,97 : 57,74).

Celotni razpon med najvišjim in najnižjim OD znaša 1 : 3,93 in je za 15,3% nižji, kot je poprečno dogovorjeni razpon po samoupravnem sporazumu panoge (1 : 4,64). Skladno s tako znižanim celotnim razponom niso dosežena tudi ostala indeksna razmerja tipičnih delovnih mest po samoupravnem sporazumu panoge. Bolje so ta razmerja dosežena v območju DM I. in II. skupine (najožje in ozko usmerjeni poklici) ter na področju vzdrževanja in neposrednega vodenja proizvodnje. Glede na to lahko smatramo predlagani razpon kot minimalen in moramo računati s tem, da ga bo potrebno v bodoče povečati, povsem gotovo pa ga ni možno zmanjšati.

Največja napaka bo napravljena, če bodo zbori dopustili, da se razprava suče samo okoli kategorizacije in da se s sprejetimi predlogi brez utemeljitve uveljavljajo individualistični in grupaški interesi s pavšalnimi ocenami, parolami o enakih želodcih. S takim načinom obračunavanja bi samo še bolj uveljavili težnje po uravnilovki, ki že sedaj močno prizadevajo

skupino kvalificiranih, VK in srednje strokovnih delavcev. Predvsem pa ob razpravah o kategorizaciji delovnih mest ne smemo pozabiti, da je končno vrednotenje zahtevnosti vseh DM odvisno hkrati od potrebnega strokovnega znanja, delovnih izkušenj, samostojnosti, vpliva na poslovanje, fizičnega in umskega napora, delovnih pogojev in posebnih pogojev kadrovanja, ne pa samo od enega od teh elementov. Upoštevati moramo, da je delo na vseh delovnih mestih, ne glede na njegovo zahtevnost, družbeno potrebno in koristno ter ga je treba opraviti v normalni količini kvalitetno, z normalno porabo materiala in v normalnem roku.

Dokler ostaja v pozitivni zakonodaji zahtevnost dela kot element delitve sredstev za OD, predstavlja kakršnokoli vrednotenje delovnih mest samo ugotovitev zahtevnosti dela na posameznih delovnih mestih, ki vedno ugotovi tudi najmanj in najbolj zahtevno delo, s tem pa nikakor ne ugotavlja, da je katerokoli delo več ali manj vredno ali bolj ali manj družbeno potrebno.

P. Jerman

more biti samo razreševalec konfliktov, temveč mora ukrepati preventivno, tako da do konfliktov pride čim manjkrat. S predpisi je treba določiti vlogo samoupravne delavske kontrole, ki se nikakor ne more v celoti uveljaviti. Naloga sindikata je, da evidentira take delegate v delavsko kontrolo, ki so strokovno sposobni in poštenti pri opravljanju svojih delovnih nalog.

Delegatski sistem še ni v celoti zaživel in nima organizirane metode pristopa na področju svojega dela. Težave nastajajo glede učinkovitega informiranja vseh zaposlenih sodelavcev.

Delegati so premalo uspešni pri prenašanju mnenj iz baze in obratno. Težave nastajajo tudi pri usklajevanju predlogov na sejah in zborih. Če posamezni predlogi na zborih niso vsklajeni, je naloga sindikata, da vložiti maksimalne napore za ponovno obrazložitev. V tem primeru se zbori še enkrat skličejo. Posamezna osebna in skrivljena stališča so pravno in ekonomsko neupravičena. Iz razprave je bilo razvidno, da je sindikat odigral pomembno vlogo pri organiziranju javne razprave o osnutku zakona o združenem delu, prav tako pa je dobro izvedel akcije za pomoč prizadetim v Posočju in pri vpisu posojila za ceste.

V času sprejemanja in po sprejemu zakona o združenem delu naj sindikalne organizacije pripravijo svoje akcijske načrte in plan ukrepov za sprejemanje ter poglobljanje samoupravnih odnosov v Stolu.

V naslednjih točkah dnevnega reda smo obravnavali predlog sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov ter predlog statuta DO.

V uvodnih besedah je glavni direktor tov. Ivan Urh poudaril, da se morajo v javno razpravo vključiti ne samo sindikat, družbenopolitične organizacije, delegati samoupravnih organov in člani komisij, temveč so dolžni tudi, da aktivno sodelujejo v njej vsi neposredni proizvajalci. Smatramo, da so to tako pomembni sporazumi, da mora v razpravi sodelovati vsak sodelavec. Nato sta podala obširno razlago o predlaganih sporazumih tov. Jerman Peter in tov. Novak Janez.

Izvršilni odbor sindikalne konference soglaša s predlogom komisije za vrednotenje del in komisije za izdelavo statuta ter daje predloga v javno razpravo.

Pripomb na poročilo za prvo polletje 1976 ni bilo. Nato smo se tudi dogovorili, za enake kriterije pri organiziranju sindikalnih izletov in tako naj se organizira ter priskrbi ozimnica za člane kolektiva. Za to je zadolžena osnovna organizacija sindikata.

Predlagano je bilo, da se povabi na ogled tovarne in pogosti naše upokojence zadnji teden pred Novim letom. Upokojencem pošlje vabila predsednik centralnega delavskega sveta.

Predsednik sindikalne konference
A. Jeglič

Prihodnje delo sindikata

V sredo, 8. 9. 1976, je bila razširjena seja izvršilnega odbora sindikalne konference. Poleg članov IO sindikata so bili na seji delegati družbenopolitičnih in samoupravnih organov naše delovne organizacije. Na sejo je bil povabljen član republiškega odbora lesnih delavcev zveze sindikatov Slovenije tov. Mišič Branko, ki nam je obrazložil mesto in vlogo sindikata v združenem delu ter položaj sindikata v osnutku zakona.

Povedal je, da ne misli govoriti o nedotuljivih pravicah delavcev, ker je to točno zapisano v osnutku zakona. Na nekaj stvari je pa le treba opozoriti. Osnetek zakona o združenem delu uvaja red in disciplino.

Zato mora biti v statutih in samoupravnih sporazumih v DO in TOZD točno opredeljena vloga sindikata. Sindikat je nosilec za sklic zborov, referendumov, prisoten mora biti pri kadrovanju itd. Sindikat ne

Na sindikalnem sestanku: Tone Jeglič in Branko Mišič

ISKRICA

Morala je bila ustvarjena zaradi človeka, ne zaradi morale.

J. ZANGWILL

Pogoji kolektivnega nezgodnega zavarovanja

Ker se mnogi člani našega kolektiva zanimajo za pogoje kolektivnega nezgodnega zavarovanja, objavljamo izvešček iz pravil kolektivnega nezgodnega zavarovanja proti posledicam nezgode, ki nam ga je posredovala zavarovalna skupnost CROATIA.

Člani naše delovne organizacije so zavarovani za znesek 10.000 din za primer smrti in za do 20.000 din za primer trajne invalidnosti s tem, ko plačujejo letno premijo 36 din (v 12 mesečnih obrokih po 3 din).

Pravila kolektivnega nezgodnega zavarovanja proti posledicam nezgode:

Na podlagi teh pravil je sklenjeno zavarovanje vseh redno zaposlenih članov organizacije za primer smrti in za primer invalidnosti kot posledice nezgode. Zavarovanje traja 24 ur dnevno preko celega zavarovalnega leta in ni vezano izključno na nezgode na delovnem mestu.

Delavci, ki so z organizacijo v civilno pravnem odnosu in v dopolnilnem delovnem razmerju, se ne morejo zavarovati po teh pravilih.

Zavarovatelj se obvezuje, da bo zavaroval vse delavce zavarovalca, ki so v času sklenitve zavarovanja na delovnem mestu, ne glede na njihovo zdravstveno stanje in leta, razen oseb starejših od 70 let in duševno bolnih, ki se v vsakem primeru izključujejo iz zavarovanja.

V zavarovanje niso zajeti delavci, ki s pismeno izjavo ne želijo biti zavarovani in delavci, ki so v času sklenitve zavarovanja v bolniškem staležu, vendar samo za čas do povratka na delo.

Pojem nezgode

Nezgoda po tem pravilniku je vsak nepričakovani, od volje zavarovanca neodvisni dogodek, ki v hipu prizadene telo zavarovanca od zunaj in ki povzroči njegovo smrt, popolno ali delno invalidnost, začasno nezmožnost dela ali poslabšanje zdravja, ki terja zdravniško pomoč.

Za nezgodo se šteje zlasti: povoženje, trčenje, udarec s kakim predmetom ali obrenj, udarec električnega toka ali bliska, padec, spodtaknitev, napad, ranitev z orožjem, z drugimi predmeti ali razstrelivi, vbodljaj s kakim predmetom, udarec ali ugriz živali in vbodljaj žuželke, razen če tak vbodljaj povzroči infekcijsko bolezen.

Obseg zavarovateljeve obveznosti

Ko nastopi nezgoda, izplača zavarovatelj v pogodbi predvidene zneske, in sicer:

— za primer smrti zavarovani znesek, če je nastopila smrt zavarovanca zaradi nezgode, oziroma za primer invalidnosti; zavarovani znesek, ako je nastopila popolna invalidnost zavarovanca zaradi nezgode, oziroma odstotek za primer invalidnosti zavarovanega zneska, ki ustreza odstotku delne invalidnosti, če je zaradi nezgode nastopila delna trajna invalidnost zavarovanca.

Izključitev zavarovateljeve obveznosti

Vse zavarovateljeve obveznosti so izključene, če je nezgoda nastala:

- zaradi potresa;
- zaradi vojnih dogodkov ali aktivne udeležbe v oboroženih akcijah, razen če je zavarovanec v tem drugem primeru sodeloval zaradi svoje redne zaposlitve ali po pozivu pooblaščenih organov SFRJ;
- pri upravljanju zrakoplovov vseh vrst in motornih vozil, ali pri vožnji z njimi brez predpisane uradne listine, ki daje pravico do upravljanja te vrste, kar bi bilo zavarovancu znano, razen v javnem prevozu; po tem pravilniku se šteje, da ima voznik predpisano uradno vozniško dovoljenje, kadar vozi zaradi priprave in opravljanja izpita za pridobitev uradne listine pod neposrednim nadzorstvom uradno pooblaščenega strokovnega inštruktorja;
- zaradi poskusa ali uspelega samomora zavarovanca iz kateregakoli razloga ali zato, ker je pogodbenik, zavarovanec ali upravičenec namenoma povzročil nezgodo;

— pri pripravah, poskusu ali izpeljavi naklepnega kaznivega dejanja, pri begu po takšnem dejanju, zaradi udeležbe na pretepu ali zaradi fizičnega obračunavanja, razen v dokaznem primeru samo-obrambe;

— zaradi vpliva alkohola ali narkotikov na zavarovanca;

— če je bil alkotest pozitiven in se zavarovanec ni potrudil za natančno ugotovitev stopnje svojega alkoholiziranega stanja s krvno analizo;

— če po nesreči odkloni ali pa se izogne možnosti ugotoviti njegovo alkoholizirano stanje;

— če je voznik vodil motorno vozilo pod vplivom alkohola ali narkotikov, kar je zavarovanec vedel bodisi pred začetkom vožnje bodisi med njo, razen v javnem prevozu. Zavarovanec se ne more sklicevati na to, da ni mogel vedeti za to izključujočo okoliščino, ker je bil sam pod vplivom alkohola ali narkotikov, zlasti v primeru, če je pod tak vpliv prišel v družbi z voznikom motornega vozila;

— šteje se, da je voznik motornega vozila pod vplivom alkohola tudi tedaj, ako je ob času prometne nesreče, ki je nastala zaradi uživanja alkohola, imel v krvi nad 0,5‰ (promila) absolutnega alkohola.

Prijava nezgode

Zavarovanec, ki je poškodovan, je dolžan:

— prijaviti se po možnosti takoj zdravniku ali poklicati zdravnika zaradi preiskave in potrebne pomoči, takoj urediti vse, kar je potrebno glede zdravljenja in ravnati se po zdravniških navetih in navodilih glede načina zdravljenja;

— obvestiti zavarovatelja pismeno o nezgodi, brž ko mu zdravstveno stanje to omogoča;

— dati zavarovatelju hkrati s prijavo nezgode vse potrebne informacije in podatke, zlasti o kraju in času, ko se je pripetila nezgoda, popoln opis dogodka,

ime zdravnika, ki ga je preiskal in ki ga zdravi, izvid zdravnika o vrsti telesnih poškodb in podatke o telesnih hibah, pomanjkljivosti in boleznih, ki jih je zavarovanec imel, še preden se je pripetila nezgoda;

— če zavarovanec namenoma ali iz hude malomarnosti ne zahteva zdravniško pomoč, je zavarovatelj dolžan izpolniti le tiste obveznosti, ki ustrezajo posledicam nezgode, ki bi nastale, če ne bi bilo navedenih opustitev;

— če je imela nezgoda za posledico smrt zavarovanca, je upravičenec dolžan obvestiti zavarovatelja pismeno;

— stroški zdravniške preiskave in poročila (začetnega in zaključnega zdravniškega poročila, ponovne zdravniške preiskave in specialističnega izvida) in ostali stroški, ki se nanašajo na dokazovanje nezgode in pravic na podlagi zavarovalne pogodbe grede na breme tistega, ki je priglasil zahtevo;

— zavarovatelj ima pravico zahtevati od zavarovanca, pogodbjenika, upravičenca ali od katerekoli druge pravne ali fizične osebe naknadna pojasnila in na svoje stroške ukreniti vse, kar je potrebno za zdravniško preiskavo zavarovanca po svojih zdravnikih ali zdravniških komisijah, zaradi ugotovitve važnih okoliščin v zvezi s prijaviteljo nezgodo.

Upravičenci iz zavarovanja

Koristnik za primer smrti je zakonski tovariš, če ga ni, otroci, če ni otrok, starši, če ni staršev, ostali zakoniti dediči.

NOVA BRIZGALNA KABINA ZA LEPILA

V obratu tapetniških del v TOZD-1 se uporablja za lepljenje raznih oblažinskih delov sedežnega pohištva lepila, ki so močno hlapljiva, eksplozivna in nič kaj prijetnega vonja. Prostor za brizganje lepila je bil do letošnjega poletja v centru tapetniške delavnice. Ogrožena je bila požarna varnost. V zimskem času so naprave za izsesavanje hlapov lepila poleg teh odvajale iz prostora velike količine ogrevalnega ozračja in tudi prostor je bil precej utesenjen.

Po letošnjem kolektivnem dopustu pa so te pomanjkljivosti odstranjene. Uredili smo nove naprave za brizganje lepil v prostoru poleg tapetniške delavnice. Požarna nevarnost je odstranjena z oddelka. Razporeditev delovnih mest v tapetniški delavnici bo bolj urejena, upamo pa tudi, da bo na termometru v zimskem času nekaj več toplotnih stopinj.

B. Bavčar

Po zaključku mladinskih delovnih akcij »76«, ki se jih je udeležila kamniška mladina

Že v prejšnji številki sem napisal krajši sestavek o akcijah, v kateri je sodelovala kamniška mladina. Tokrat bom o tem napisal bolj podrobno.

V letošnjem letu so bile širom po Sloveniji izvedene številne mladinske delovne akcije. Tako te dobivajo popolno veljavo. K temu je nedvomno pripomogel tudi družbeni dogovor, ki ga je podpisala naša republika in je to pomembno dejavnost mladih na temelju ustavnih določil nanovo ovrednotil. Samoupravna organiziranost brigadirjev je bila letos boljša zaradi bolj temeljitih poprejšnjih vsebinskih priprav in zaradi večje zavesti brigadirjev. V mladih se torej iz dneva v dan bolj prebujata delovna in družbena zavest. Tako je samoupravljanje v mladinski delovni akciji razvila od osnovne celice, to je delovne skupine, pa do brigade in brigadne konference, ki je najvišji samoupravni organ v brigadi.

Razširil se je krog tistih, ki sodelujejo v odločanju. Torej je tudi na delovnih akcijah zaživel delegatski sistem.

Tudi komunisti so v brigadah organizirani v aktivne komunistov. Naj pričem pri akciji Kamniško sedlo. Sodelovalo je 15 brigadirjev. Od tega sta bila 2 brigadirja iz Domžal in dva iz Kraljeva. Bri-

Prepoznajte naše sodelavce v delovni brigadi »Kožbana 76«?

SODELAVCI ...

Novi hudi potresi, ki so zadnje dni prizadeli prebivalce Posočja, so speč povzročili veliko gmotno škodo. V nekaterih vaseh (Breginj, Podbela) je večina hiš tako močno porušena, da jih ne bo mogoče več popraviti. Zato je veliko ljudi ostalo brez strehe. Deževno vreme in bližajoča se zima bosta položaj še poslabšala.

Zato je v tem trenutku naša največja naloga, da prizadetim prebivalcem čimpreje pomagamo kolikor je v naši moči.

Občinski štab za pomoč Posočju je ocenil dosedanje akcije zbiranja pomoči za pomoč Posočju v občini Kamnik in ugotovil, da vse delovne organizacije še niso uresničile dogovora na predlog republiškega sveta zveze sindikatov, da v mesecu maju enodnevni zaslužek namenijo za pomoč potresnemu območju. Doslej smo v občini Kamnik zbrali le nekaj več kot polovico predvidenih sredstev. Zato je naša skupna dolžnost, da čimpreje uresničimo to solidarnostno akcijo.

Občinski štab pa na predlog vseh družbenopolitičnih organizacij v občini predlaga vsem delovnim kolektivom, da glede na novonastali položaj v zadnjih dneh, namenijo za odpravo posledic potresa še dodatni enodnevni zaslužek vseh zaposlenih. Poleg solidarnostnih sredstev, ki jih po zakonu vsi zaposleni vsako leto prispevamo v republiški solidarnostni sklad, naj bi torej vsi kolektivi v občini za Posočje letos prispevali dva enodnevna zaslužka.

Prepričani smo, da bomo delovni ljudje in občani kamniške občine tudi tokrat izpolnili svojo človeško dolžnost in ponovno izpričali svojo solidarnost z rojaki, ki jih je prizadela ta težka nesreča!

Družbenopolitične organizacije
in skupščina občine Kamnik

gadirja iz Kraljeva sta se priključila k brigadi čisto po naključju, ker sta se poznala z domžalskima. Ta akcija je uspela, saj je brigada izpolnila vse naloge, zaživel pa je tudi samoupravno in kulturno. Na tej akciji sta sodelovala tudi dva Stola mladince.

Na republiški akciji v »Kožbani 76« na Primorskem sta sodelovali 2 brigadi in sicer ROBOVA in ŠLANDROVA brigada. Mladi Kamničani in Domžalčani so bili organizirani v ŠLANDROVI brigadi, ki je štela 37 članov. Na tej akciji so sodelovali tudi štirje mladinci iz STOLA.

Opravili so 187 delovnih ur.

Brigadirji so gradili vodovod za Kožbano in okoliške kraje. Ta akcija je dobro uspela, saj so mladi s solidarnostjo in prizadevnostjo potrdili, da naj se nerazvita področja kar najhitreje razvijajo.

Na delovni akciji v Suhi krajini je sodelovala ena mladinka iz kamniške gimnazije.

V Posočju pa je tudi sodeloval en mladinec iz Kamnika. Vendar pa bo potrebno v bližnji prihodnosti kar najbolj pomagati prebivalcem Posočja pri ublažitvi potresa in tako izraziti solidarnost, ki je ena od temeljnih načel socialističnega razvoja.

Na koncu lahko izrazim povzetek iz razgovorov z brigadirji, ki so letos sodelovali na delovnih akcijah:

Vsi ugotavljajo, da je udejstvovanje na delovni akciji enkratna življenjska in politična šola za mladega človeka.

T. Udovič

STROKOVNA ABSOLVENTSKA EKSKURZIJA V MILANO

Letošnji 4. letnik lesarskega oddelka na Biotehniški fakulteti v Ljubljani si je v okviru absolventske ekskurzije ogledal 5. mednarodno razstavo lesne strojne opreme — Interbimall 76 — v Milanu. Ta svetovno znani sejem smo si ogledali ob spremstvu naših predavateljev:

mag. Mihevca, dr. Leniča, dr. Kostnapfela ter ing. Dekleva.

Po dvodnevem ogledu smo dobili vtis, da je furnirano ploskovno pohištvo na Zahodu že v zatonu, na površje pa prihaja masivno pohištvo. Razstavljenih ni bilo strojnih linij, temveč predvsem razni koprni stroji, rezkarji, stiskalnice, ki z visokimi pritiski krivijo les in obenem vtisnejo v les razne figure, potem so bili tu še razni stroji in orodje, ki nadomeščajo dleta, skratka, stroji za obdelavo masivnega lesa. Poleg sejma nam je pror. dr. Lenič pripravil tudi ogled tovarne Cartiere A. Binda v Milanu. To je tovarna za izdelavo specializiranih vrst papirja za oplemenitenje lesnih plošč — barvanje, tiskanje in impregnacijo papirja. Poleg proizvodnih hal smo si ogledali tudi njihove laboratorije.

Dobili smo vtis, da dajejo zelo velik poudarek raziskovalnemu delu. Presenečeni smo bili nad gostoljubjem, ki smo ga bili deležni. Omenjena tovarna precej svojih izdelkov izvažata tudi v Jugoslavijo.

Zaključni del naše absolventske ekskurzije je bil turistične narave. Pot nas je vodila ob Gardskem jezeru. Ustavili smo se v prijetnem slikovitem turističnem kraju Riva, nato pa v Bolzanu. Prenočili smo v Canazeiu, v kraju, ki živi predvsem od razvitega turizma. Zadnji dan smo se ustavili še v Cortini d'Ampezzo ter se preko Avstrije vrnili nazaj v domovino.

Tako profesorji kot študentje smo si bili ob koncu enakih misli, naj bi takšne strokovne absolventske ekskurzije bile stalna oblika zaključka študijskega programa. Seveda pa bi bilo pri tem potrebno razumevanje glede financiranja od vseh delovnih organizacij lesne stroke.

Bine Kladnik

PROTESTNO ZBOROVANJE

Vsakomur je poznano, da avstrijska vlada izvaja vedno večji teror nad našima manjšinama v Avstriji. Koroški Slovenci in Gradiščanski Hrvatje se že 21 let bore za svoje pravice, ki jim po 7. členu avstrijske državne pogodbe pripadajo v celoti.

V letošnjem poletju je avstrijski zvezni parlament sprejel od treh glavnih političnih strank — socialistične, ljudske in svobodnjaške dva dogovorjena zakona in sicer:

1. Zakon o popisu prebivalstva.
2. Zakon o narodnostnih skupinah.

Na ta način so uzakonili ugotavljanje manjšin in dali jasno vedeti, da bodo pravice pripadnikov manjšin odvisne od njenega števila.

Ne moremo razumeti, da se narodnostne pravice naših manjšin preganjajo v taki meri, saj se je Avstrija sama z vso silo borila za pravice manjšine v Italiji.

Naša vlada in vsi Jugoslovani smo si vedno prizadevali za dobre sosedske odnose in se vedno zavzemali za mir.

Gospodarsko sodelovanje med Avstrijo in Jugoslavijo je razgibano in tudi Avstriji v korist.

Dogodki proti našima manjšinama v Avstriji, med katerimi še posebno izstopa nečloveško obračunavanje policije z našimi pripadniki v Škocijanu in drugod, kar je zelo podobno nacističnemu obravnavanju takšnih problemov, zbujajo trpek občutek, da zatiranje zavednih slovenskih ljudi prehaja v nevzdržno stopnjo.

Odločnim protestnim zborovanjem v naših delovnih organizacijah, ustanovah, šolah in na ulicah, ki se vrstijo vsak dan, se pridružujemo tudi Stolovi delavci, ki najostreje obsojamo asimilacijo naših ljudi v Avstriji.

KADROVSKE SPREMEMBE V AVGUSTU 1976

Lastnost delavca so si pridobili:

— V TOZD TOVARNE SEDEŽNEGA POHIŠTVA

- BURJA Janez, iz JLA, NK delavec — v PE 4
- MAČEK Janez, iz JLA, NK delavec — v PE 8
- LOMOVŠEK Jožica, NK delavka — v PE 3
- JERAS Franc, PK mizar — v PE 7
- GROŠELJ Ciril, KV mizar — v PE 8

— V TOZD TOVARNE PLOSKOVNEGA POHIŠTVA

- SLAPAR Marija, NK delavka
- GAMS Slavica, NK delavka
- HRIBAR Jože, NK delavec
- RAJŠP Franc, KV mizar
- OSOLNIK Stanislav, NK delavec

— V DELOVNI SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB

HRIBAR Valentin, KV str. ključavničar
LIPOVŠEK Srečo, KV str. ključavničar
(Zaposlila sta se, ko sta opravila pomočniški izpit v remontni delavnici).

— UČNO RAZMERJE JE SKLENIL

KREK Miran — za poklic mizarja

Lastnost delavca je prenehala:

— V TOZD TOVARNE SEDEŽNEGA POHIŠTVA

- KRIVOROTOV Ljudmila, PK mizar; iz PE 5 — družinska upokojitev
- KOLAR Franjo, NK delavec; iz PE 4 — po volji delavca
- KASTELIČ Lilijana, NK delavka; iz PE 4

- po volji delavke ZENKOVIČ Husnije, NK delavec; iz PE 7 — po volji delavca KOŽELJ Marija, KV tapetnik; iz PE 5
- po volji delavke KRZNAR Marija, KV politirka; iz PE 5 — upokojitev ZUPAN Anica, NK delavka; iz PE 8 — po sporazumu

— V DELOVNI SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB

- BENKOVIČ Karel, VK delovodja; sodelavec v tehničnem sektorju — upokojitev
- RAJŠTER Fedor, gimnazijski maturant; iz ERC — po volji delavca
- VEROVŠEK Štefan, gimnazijski maturant; iz ERC — po volji delavca

V TOZD RESTAVRACIJA

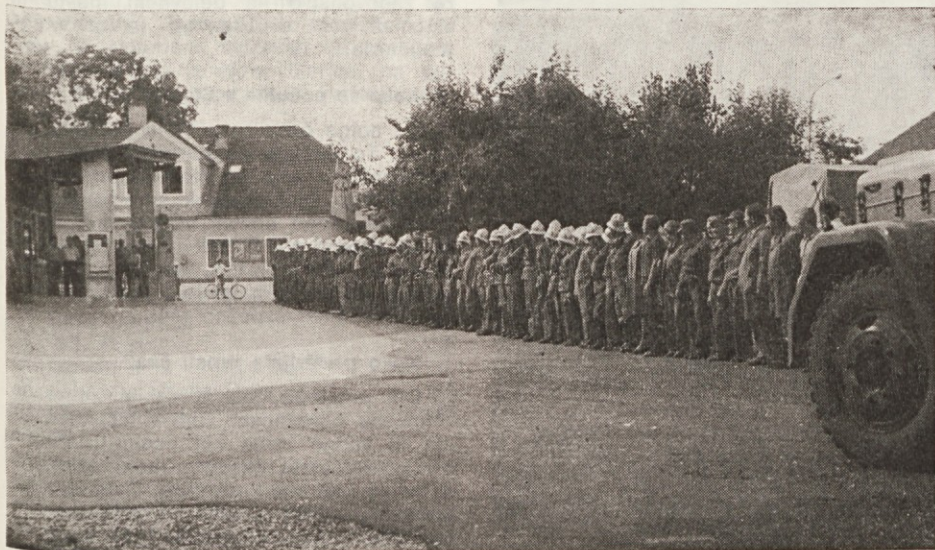
- KOLBL Zofija, KV prodajalka — po sporazumu

Kadrovski oddelek

Velika gasilska vaja v TOZD-1

Kot vsako leto je tudi letos gasilsko društvo STOL pripravilo veliko gasilsko vajo na objekte TOZD-1.

nila skladišče gotovih izdelkov ter napajala gasilsko cisterno GD Mengeš. Gasilska enota Mengeš je imela akcijo v skla-

Letos je bila ta vaja veliko večjega obsega kot so bile prejšnja leta. Sodelovalo je deset gasilskih enot in štiri enote CZ, kar je skupaj okoli 160 ljudi.

Namen te vaje je bil, da se gasilske enote in ekipe CZ usposablja za eventualne resne intervencije v delovni organizaciji.

Celotna vaja je bila usmerjena na PE-5 — strojni oddelek, tapetniško, kletne prostore, lakirnici in skladišče.

Vse gasilske enote so bile razvrščene po posameznih črpališčih, tako da je bila vaja zelo hitro in učinkovito izvedena.

Vsaka gasilska enota in ekipe CZ so imele točno določeno nalogo. Galiska enota Stol I je imela črpališče vode za oddekom struženja in je branila del ročne mizarne in gasila lakirnico v PE-5. Gasilska enota s terena Duplica je imela črpanje vode tudi za struženjem in je bra-

dišče polizdelkov in lakirnico v PE-5. Vse ostale gasilske enote: Križ, Utok, Kamnik, Svitanit, Homec in Stol II so črpale vodo iz reke Bistrice in so praktično obkrožile objekte PE-3 in PE-5, tako da se zamišljeni požar v lakirnici praktično in tudi teoretično ni imel možnosti širiti na sosednje objekte in je bil zelo hitro za-dušen.

Ekipe CZ so stopile tudi takoj v akcijo z reševanjem ponesrečenih sodelavcev. Ponesrečenci so imeli razne primere poškodb: zlom ključnice, zlom noge, opekline in zastrupitve. Vse ekipe so hitro ukrepale in spravile ponesrečence na varna mesta in jim nudile prvo pomoč.

Tudi ekipa varnosti in reda je zelo dobro opravila svoje delo. Na kraju intervencije ni bilo nepoklicanih oseb, ki bi oteževale potek dela.

Od trenutka danega alarma do prihoda zadnje zunanje gasilske ekipe je minilo približno 8—10 minut, kar je dokaj hitro glede na oddaljenost posameznih enot, katere bi prišle v poštev v primeru resnične intervencije.

V letošnjem letu smo izvedli takšne gasilske vaje v vseh naših proizvodnih tozdh in upam, da se bo tako nadaljevalo tudi v prihodnje, saj si le na ta način zagotovimo hitro in uspešno zunanjo pomoč v primeru potrebe. Vsak gasilec mora dobro poznati tehnologijo v kolektivu in vse nevarnosti, da bo lahko učinkovito pomagal, če bi bilo to potrebno.

M. Slebir

GASILCI NA IZLETU

Že vrsto let zajema letni program dela gasilcev v Stolu tudi enodnevno srečanje v naravi naše ožje domovine — Slovenije.

Smeri dosedanjih potovanj so bili kraji, katerih kronika je bogata s starejšo zgodovino, zgodovino NOB in kraji z vidnimi gospodarskimi dosežki v naši samoupravni družbi.

Tudi letos so člani odbora načrtovali potovanje, ki bi zajemalo zgoraj omenjene vrednote. Uspelo nam je najti kotiček, ki je bil izražen v željah članstva.

Izlet v Škofjo Loko, dolino Selške Sore do Zalega Loga je bil poln zanimivosti. Med udeleženci izleta se je našel vedno kdo, ki je znal razložiti zanimivosti Škofje Loke in povedati kaj o mostu v Praprotnem čez Selško Soro, katerega so minerske enote NOV napadle, da bi preprečile sovražnim enotam vstop na osvobojeno ozemlje. Ob napadu je tragično preminil minerec Tomo. Ta je bil v skupini, ki je pred tem minirala skladišče bencina v Postojnski jami.

V smeri vožnje proti Železnikom smo si ogledali spomenik padlim borcem iz okoliških vasi v času NOV. Plečnikova mojstrovina lepo pristoji v naravno okolje.

V Železnikih, starem železarskem kraju, v današnjih dneh znanem po velikem razvoju industrije, smo si ogledali proizvodne obrate industrije pohišstva Alples. Prav posebno nas je zanimalo, kako je organizirana protipožarna dejavnost. Poleg klasičnih preventivnih norm smo opazili, da posegajo tudi po sodobnih gasilskih napravah. V novi proizvodni hali imajo montirane avtomatične naznanilce požarov in mrežo naznanilcev požarov, katere je možno aktivirati na raznih delovnih mestih v primeru potrebe.

Pot nas je peljala tudi k novozgrajenemu spomeniku v partizanski vasi Dražgoše. Postavljen je na kraju, kjer se je v hudi zimi 1941/42 leta bojeval v obrambnih bojih z okupatorjem Cankarjev bataljon. Spomenik, ki je grajen v obliki razglednega stolpa, lepo dominira nad okoljem. V zgornjem delu spomenika je v barvnem mozaiku prikazan boj borcev in ljudstva Dražgoš s štirinajstkrat močnejšim sovražnikom.

Tudi za iztrošene kalorije je bilo prekrbljeno v znani gostilni Pri Slavcu v Zalem Logu na zgornjem koncu Selške doline.

Članice in člani so se ob domenjeni uri za odhod spogledali in se spraševali, ali je res že čas odhoda proti domu. 11. 9. 1976 si bodo Stolovi gasilci ohranili v prijetnem spominu.

B. Bavčar

Pogovor s sodelavci

Pogovor s Francem Štebetom, obratovodjem oddelka žage, skladišča žagane-ga lesa, grobega reza in oddelka struže-nja. Franc Štebe je v tovarni Stol že nad trideset let. Ker je imel ves čas veliko dela z ljudmi in je eden tistih, ki znajo vedno odgovoriti na vsako vprašanje, mi je bilo toliko prijetneje stopiti k njemu. Našel sem ga sredi dela. Zmenila sva se za naslednji kratek pogovor:

Kdaj ste prišli v Stol?

V podjetje sem prišel v aprilu leta 1939 in sem delal do oktobra 1941, ko je tovarna pogorela. Ko sem se leta 1947 vrnil iz ujetništva, sem se tu ponovno zaposlil.

Kaj ste delali in kaj delate sedaj?

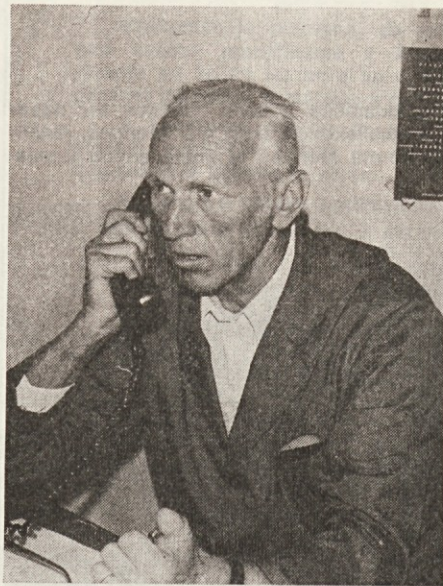
Leta 1939 sem delal kot pomočnik pri raznih strojih v oddelku žage. V letu 1940 in 1941 pa sem delal v krivilnici.

Ko sem se po vojni vrnil, sem najprej nekaj časa delal v skladišču žagane-ga lesa, nato pa na večlistni avtomatski krožni žagi v takratnem oddelku fini rez.

Leta 1949 pa sem bil nastavljen za mojstra oddelkov žaga in fini rez, leto kasneje pa za v.d. obratovodja obrata ža-ga. Od začetka leta 1951 pa do novem-bra 1956 sem bil na delovnem mestu vod-ja krivilnice, od takrat dalje pa sem na sedanjem delu.

Sodelujete pri samoupravljanju?

Pri samoupravljanju sodelujem vseh 26 let, odkar ga imamo. Večkrat sem bil član delavskega sveta, še več pa sem sodeloval v raznih komisijah in v izvršilnih samoupravnih organih.

So se delovni pogoji od vašega prihoda do danes izboljšali?

Res je, da so se delovni pogoji v teh skoraj štirih desetletjih izredno izboljšali in spremenili, kljub temu pa imamo še delovna mesta, kjer so delovni pogoji po današnjih zahtevah še vedno krepko pod normalo.

Jasno je, da se taki problemi ne morejo rešiti čez noč, saj na pogoje dela velikokrat vplivajo poleg prostora, tehnolo-

logije in materialov še razni drugi faktorji.

Ker mnogi proizvodni postopki v naši poslovni enoti predstavljajo za sodelavce veliko fizično obremenitev, sem vsekoli razmišljal o zmanjšanju ter odpravljanju posameznih obremenitev. To je eno zelo važnih nalog mojega dela.

Vsem nam pa mora biti jasno, da za izboljševanje delovnih pogojev niso važne samo spremembe na delovnem mestu, pač pa je s tem tesno povezana stalna skrb za zadovoljstvo na delovnem mestu in skrb za rast družbenega in osebnega standarda.

Kako se počutite v Stolu?

Že dolgo časa se v Stolu počutim kot doma. To počutje pa je zelo odvisno od uspešnosti, s kakršno človek opravlja naloženo delo. Problemov, ki spreminjajo počutje, je vedno dovolj; včasih tudi takih, zaradi katerih gre človek zjutraj zaskrbljen in slabe volje v službo. Vendar, čim težja je bila rešitev, tem večje je zadovoljstvo, ko se problem uspešno reši.

Kako preživljate prosti čas?

Del prostega časa porabim za razne družbene obveznosti. Tudi v hiši in okoli nje je vedno treba kaj postoriti. Potem pridejo na vrsto časopis, radio, televizija in razne kulturne prireditve. Zelo rad pa vzamem v roke, posebno v zimskem času, lepo knjigo, ki mi nudi še poseben užitek in ob kateri čas zelo hitro mine.

Prepričan sem, da se pridružujem želji vseh tistih, ki delajo z vami, ko vam ob tej priložnosti želim še veliko delovnih uspehov, zdravja in zadovoljstva v domačem krogu.

C. Sivec

Festival propagandnega filma

V mesecu juniju letos je bil v Cannesu 23. mednarodni festival propagandnega filma. Ogled tega je organiziralo Društvo propagandistov Slovenije.

Organizator festivala pa je bilo Svetovno združenje propagandnega filma — SAWA, ki organizira ta festival vsako leto, izmenoma v Cannesu in v Benetkah.

V konkurenci je sodelovalo 1200 propagandnih televizijskih in kinematografskih filmov. Delež televizijskih filmov v odnosu na kinematografske je veliko večji.

Skoraj vsi filmi, ki so bili prikazani, so bili posneti v barvah. Barvna tehnika je odprla novo dimenzijo, ki je prišla posebno do izraza ravno v propagandi. Dobro premišljeni barvni odtenki in efekti so dopolnjevali namen propagandnega sporočila in mu dajali dokončno obliko, ki jo v črno-beli tehniki skoraj ni mogoče doseči.

Tehnika snemanja je bila skoraj pri vseh filmih na izredno visoki ravni. Vidi se, da snemalci svojo obrt zelo dobro poznajo in da jim poleg tega stojijo ob strani visoko razviti in usposobljeni laboratoriji.

Posamezni filmi so se odlikovali po prefinjeni kreaciji, z odličnimi interpreti, med katerimi so tudi svetovno znani filmski igralci.

V propagandnih filmih je videti vedno več humorja in satire, kar propagandnim filmom daje novo kvaliteto: razvedrilo potrošniku, ki je že tako in tako prenasičen s sprejemanjem informacij.

Delež risanih filmov je vedno večji in je usposobljen za propagiranje zelo različnih proizvodov.

Propagandni filmi za pohištvo so izredno kvalitetni, saj pohištvena industrija na zahodu vlaga v izdelavo teh filmov ogromna sredstva.

Med najuspešnejšimi ustvarjalci so bili Angleži, Švedi, Francozi, Američani, Japonci. Medtem ko je Američane in Japonce odlikovala domiselna snemalna tehnika, montaža in kombinacija barv, so ob nič slabši tehniki prednjačili Angleži, Švedi in Francozi v zelo domiselnih idejah in scenarijih.

Skoraj večina filmov pa je eventualno revščino ideje zamenjala z odlično tehniko.

Propagandisti vsega sveta, ki so sestavljali najmanj hvaležno in sila kritično publiko, so spontano ploskali duhovitosti Angležev kot tudi preprosti učinkovitosti Amerikancev. Seveda te preprostosti ni razumeti v tehničnem smislu, kajti

filmi so bili izdelani z izredno preciznostjo, zavestno in predvsem — drago.

Ob tem se nehotе vsiljuje primerjava nekaterih naših podjetij, ki vlagajo v produkcijo propagandnih filmov skromna sredstva, medtem ko pa zelo drago plačujejo predvajanje povprečnih ali pa celo podpoprečnih propagandnih filmov. Seveda pa tega ne gre posploševati.

Ceprav je festival vsakoleten pregled najboljšega, kar je bilo v tem letu ustvarjeno, je še nekaj drugega. To je pomemben komercialni dogodek leta za vse agencije, ki prisostvujejo in upajo na najvišje priznanje: Grand prix, Zlatega, Srebrnega ali Bronastega leva ali vsaj na diplomu. Konkurenca med agencijami v svetu je velika. Vsako priznanje pridobljeno v mednarodni konkurenci je več kot najboljši spričevalo o sposobnosti in uspešnosti.

Jugoslavijo so na festivalu s svojimi filmi predstavile propagandne agencije Studio in Delo Studio & Marketing iz Ljubljane ter agencija Ozeha iz Zagreba. V tako hudi konkurenci jugoslovanski propagandni film ni segel po najvišjih priznanjih, pokazal pa je solidno kvaliteto. Za vse prisotne pa je bil festival ne nazadnje močan vir idej in kreativnosti propagandnih sporočil.

Vse te vtise in izkušnje pa bomo lahko seveda koristno uporabili doma.

F. Ostanek

Izjemen uspeh naših športnikov

V športnem parku na Kodeljevem je bila 10. in 11. 9. 1976 sedma lesariada, na kateri je sodelovalo 1700 tekmovalcev iz 44 organizacij združenega dela. Tekmovali so v 10. različnih panogah in sicer v kegljanju, malem nogometu, odbojki, šahu, streljanju, balinanju in namiznem tenisu. V skupnem seštevku je zmagalo podjetje Meblo iz Nove Gorice, na odlično drugo mesto pa so se uvrstili športniki Stola.

Vrstni red ekipno:

	točke
1. Meblo, Nova Gorica	205
2. Stol, Kamnik	182
3. Brest, Cerkno	176
4. Marles, Maribor	175
5. Lesna, Slovenj Gradec	172
6. Elan, Begunje	172
7. GG, Postojna	159
8. Slovenijales — trgovina	157
9. Jelovica, Škofja Loka	144
10. Liko, Vrhnika	140
itd.	

V malem nogometu je nastopilo 38 ekip. Naše moštvo so sestavljali Kovačič, Prosen, Sajovic, Založnik, Strme, Volk, Vengust, Celin, Fabec. Dosegli so 34. mesto, kar ni najbolje. Prepričani smo bili, da bo moštvo bolje uvrščeno. Če bi v tem uspeli, bi verjetno bil v skupnem sestavku na prvem mestu.

V odbojki je nastopilo 19 moških in 13 ženskih ekip. Moško ekipo so sestavljali Gale, Zupin, Koželj, Jamšek, Berlec, Grčar, Bertonec, Šlebir, Pestotnik. Zasedla je odlično peto mesto. Od štirih tekem so izgubili samo eno, ker pa so bili po vrsti v svoji skupini drugi, se v finale niso uvrstili. V ženski odbojki je zmagala ekipa GG Bled, 2. mesto pa je dosegla Lesna Slovenj Gradec, ki je tudi ekipno premagala našo ekipo.

Žensko ekipo so sestavljale: Markel, Zore, Irt, Okorn, Vidmar, Smid, Štebe, Korbar, Perčič. Zasedle so 8. mesto. Zmagala je ekipa Glin Nazarje. K skupnem seštevku so prispevale 6 točk.

Kar 38 šestčlanskih ekip je nastopilo v kegljanju. Zmagali so gozdarji iz Kočevja. Našo ekipo, ki so jo sestavljali kegljači Osolin, Bertonec, Štebe, Pestotnik, Semprimožnik je zasedla odlično tretje mesto. Ekipa je dosegla svoj najboljši rezultat — 1268 kegljev, vendar tudi to ni zadostovalo za prvo mesto, čeprav so vsi napovedovali, da tega rezultata ne bo dosegla druga ekipa. Med posamezniki v naši ekipi je bil najboljši Semprimožnik Miro z 246 keglji, ki je med posamezniki zasedel odlično 6. mesto.

Žensko ekipo so sestavljale Chiapolini, Mikola, Gaoran, Grabnar, Osolin, Ahlin. Tokrat ni mela sreče in je med 23 ekipami zasedla 18. mesto. Med posameznicami je bila Grabnar Vida s 186 keglji na zelo dobrem 17. mestu.

Balinarje so sestavljali: Štebe, Prelovšek, Semprimožnik in Pestotnik. Zasedli so med 19 ekipami 6. mesto. K skupnemu seštevku so prispevali 14 točk, kar vsekakor ni malo, če vemo, da jim je vreme

letos zelo nagajalo ter zaradi tega niso mogli veliko vaditi. Zmagala je ekipa Javor iz Pivke, kjer je balinanje najbolj priljubljen šport.

V streljanju z zračno puško je nastopilo 33 moških in 20 ženskih ekip. Moška ekipa je dosegla odlično drugo mesto. Nastopili so Hriberšek, Bajde, Štebe, Podgornik, Bertonec. Prispevek je bil izreden, saj so moški prispevali 35 točk, ženska ekipa pa 16 točk. Žensko ekipo so sestavljale Pušnik, Virijant, Hrovat. Dosegla je 5. mesto.

Tudi v posamezni uvrstitvi so bili doseženi odlični rezultati. Bertonec Peter je bil 2. s 174 krogi. Bajde Marjan pa tretji z 173. krogi.

V streljanju je zmagala ekipa GG Postojna. Pri ženskah pa ekipa Lip Slovenske Konjice.

O šahistih, ki so že nekaj let zmagovalci med ekipami, lahko govorimo samo pohvalno. Šahisti nas niso razočarali in pozna se, da že vrsto let vestno vadijo. Ekipa, ki so jo sestavljali Trebušak, Bergant, Nikolič, Ravnikar, Lanišek so si priborili zlato medaljo, za kar jim iskreno čestitamo. Žal pa pohvalno ne moremo govoriti o ženski ekipi, ki je zasedla veliko slabše mesto. Na šahovskem turnirju je nastopilo 26 moških in 7 ženskih ekip. Na letošnji 7. lesariadi so prvič nastopili tudi tekmovalci namiznega tenisa. Stol je zastopala ekipa v postavi Smit, Berčič, Obradovič in je med 21 ekipami zasedla zelo dobro 5. mesto. Zmagali so tekmovalci Lika z Vrhnike. V ženski ekipi sta nastopili Osolin in Gaoran, ki pa nista dosegli posebno dobrih rezultatov.

Športniki Stola so letos dosegli svoj največji uspeh. Z načrtno vadbo bi v naslednjem letu lahko dosegli tudi prvo mesto. Zato vabim tudi ostale sodelavce, da se redno udeležujejo rekreacijske vadbe.

Vsa zahvala gre voditeljem ekip, ki so uspeli pripraviti moštva za Lesariado in so častno zastopala naše podjetje.

P. Bertonec

OBČINSKO SINDIKALNO PRVENSTVO V PLAVANJU

Lahko bi dejali, da je bilo letošnje poletje kar naklonjeno raznim vodnim športom. Do 22. julija smo se namakali v lastnem potu — bolj zagnani tudi v drugih mokrih elementih, potem pa se je začel kolektivni dopust in kolektivno smo se začeli upirati raznim meteornim padavinam, ki so obilno padale izpod počitniškega neba.

Slabega vremena ni hotelo biti konec, bazeni in druge vode, namenjene rekreaciji pa so žalostno samevale. Čeprav je bilo koledarsko poletje, smo se zavijali v puloverje in v tem hladu je udarilo med nas vabilo občinskega sindikalnega sveta na občinsko plavalno prvenstvo.

Ker smo Stolovi plavalci lansko leto zasedli prvo mesto, se je spodobilo, da tudi letos v kar največjem številu poskušamo ubraniti svoj ugled.

Zaradi hladnega avgustovskega vremena in temu primerne vode v bazenu, se je na kopališču zbralo le malo tekmovalcev in peščica radovednežev. Med gledalci je bil za Stolovce najbolj zanimiv naš Franc Urankar, ki je imel pri sebi priročno sredstvo proti vsem vrstam prehlada v tekoči obliki. Sicer so pa gledalci prišli na svoj račun, saj sem pred tekmovanjem lahko slišal komentarje, da je junaško dejanje že sam skok v bazen. Sicer pa je bilo ta dan veliko junaških dejanj, ki pa kar nekako zbledijo ob dejstvu, da se tam neke v Rusiji namakajo v zamrznjeni Volgi sredi januarja. Če vso stvar prenesemo na naša tla, vseeno srčnosti tekmovalcev in predvsem tekmovalk ne smemo zanemarjati.

Ker dober mesec in pol po tekmovanju nismo mogli dobiti uradnega zapisnika s tekmovanja z izidi po posameznih panogah, naj mi bo dovoljeno, da po spominu opišem dogajanja. Obenem se opravičujem, če bom morda karkoli in kogarkoli pozabil.

V prvi disciplini, kjer so se pomerile ženske na 50-metrski progi, so na štartnih kamnih stale le tri Stolove tekmovalke. Po dokaj zanimivi borbi je zmagala Okornova pred Korbarjevo in Perčičevo. Med moškimi nad 40 let se je naš Kregar uvrstil na drugo mesto, prav tako je po ogorčenem boju zasedel drugo mesto v disciplini 50 m prsno nad 30 let Jože Okorn, drugi je bil tudi Mitja Redja v isti disciplini za moške do 30 let z odličnim rezultatom 0,39,5 in je le za zamah roke zaostal za najuspešnejšim tekmovalcem dneva, sicer kamniškim vaterpolistom Homarjem. Okorn je bil tretji na 50 m kralj in s tem se bera prvouvrščenih Stolovcev neha. Sindikalni svet je poskrbel, da so tekmovalci, ki so se uvrstili na prva tri mesta, dobili medalje, vendar menim, da naj na sindikalnih prvenstvih borba za medalje ne bi bila v ospredju. Se bolj kot kjerkoli drugje, naj na takih in podobnih tekmovalnih velja, da se je važno tekem udeležiti.

Prav zato velja zahvala vsem Stolovim tekmovalcem, ki so ta dan prišli na bazen. Vabimo vse, da se v prihodnjem letu setanemo v večjem številu, saj navsezadnje nas je 1600 in morda ne bi bilo odveč pričakovati, da bi se vsaj en odstotek (kar pomeni 16 ljudi) odločil zastopati Stolove barve, toda ne samo zaradi Stola — v prvi vrsti in predvsem — zaradi sebe.

-jok-

Kaj se je zgodilo

Po cesti se je peljala neka ženska srednjih let. Nena-doma je pritisnila na zovoro in zapeljala na rob pločnika. Hitro je izstopila in se zazrla trem moškimi v obraz.

»Kaj pa se je zgodilo?«

Vsi trije so začudeno pogledali, rekli niso nič, saj žen-ske niso poznali. Ženska pa je dobro vedela, da se je moralo zgoditi nekaj usodnega, saj so bili vsi trije moški v temnih oblekah in v belih srajcah, držali pa so se tudi zadržano.

»Kdo pa se je ponesrečil?« je zanimalo žensko.

»Tineta bomo danes odpeljali,« se je ironično nasmehnil nekdo od moških.

»Jojme! Tineta! Saj tega pa poznam! Skupaj delava v tovarni. Le kako, da mi ni nihče povedal! Kakšni so danes ljudje. Še celo na drugi svet bi radi šli čisto zase. Sploh več ne vem, kaj se dogaja okrog mene.«

»Pomirite se, vse bo še v redu,« ji je z žametnim gla-som dejal eden od moških.

»Ali ga lahko vsaj vidim?« je poskočila ženska. »Kdaj pa bo pogreb?«

»Zdajle, čez dobre četrt ure.«

»Toda saj ni še nobenih pogrebcev,« ni šlo v račun ženski. »Vsaj iz tovarne bi lahko prišlo kaj več ljudi. Bil je priden človek. Vi ga boste verjetno nosili?« se je zazrla proti trem fantom v črnem.

»A,« se je neokusno zarežal najmanjši. »Ga bomo raje kar peljali. Toliko pa spet ni vreden, da bi ga nosili.«

»Ne govorite vendar tako!« se je razburila ženska. »Verjetno ga niste poznali. Jaz pa vem, da je bil človek in pol. Toda kaj se mu je vendar pripetilo?«

»Opeka mu je padla na glavo,« se je kislo nasmehnil eden od fantov.

»Opeka! Nemogoče! Pa kar do smrti! Ali ga niso nič peljali v bolnico?«

»Niso. Vse je že prepozno. Toda bilo bi boljše, če bi ga odpeljali. Prav gotovo,« ji je prikimal fant.

»Seveda, seveda,« so izkočile oči ženski. »V bolnici bi mu lahko toliko pomagali, da bi se morda izlizal. Ja, saj pravim, človek danes sploh več ne ve, kaj se dogaja okrog nas.« V tistem hipu je zagledala na cesti znan avto-mobil. Kot neumna se je pognala proti cestišču in ga s kretinjami zaustavila. Izstopila sta njena kolegica iz službe in kolegicin mož.

»Kaj pa se je zgodilo?« sta vprašala oba naenkrat? »Ali ti je avto crknil?«

»Ne govori vendar tako!« jo je zavrnila ženska. »V tej hiši imajo pogreb. Pomisli, Tine se je ponesrečil, pa nihče niti vedel ni, da se je. Čisto po naključju sem izvedela. Sploh ne vem, če visi v naši tovarni črna zastava.«

»Tine?« se je začudila kolegica. »Saj sem ga še v četrtek videla. Bil je res nekam bled in zamišljen, toda tako slab, da bi kar umrl, ni bil videti.«

»Saj ni umrl naravne smrti. Opeka mu je padla na glavo. Taka, velika, veš. Nobene pomoči ni potreboval več. Opeka mu je tako zmečkala glavo, da je bil na mestu mrtev. Morda bi ga sicer rešili, če bi ga odpeljali v bol-nico, a ga nihče ni hotel. Takšni so danes ljudje.«

»Kaj pa se je zgodilo?« sta ustavila dva avtomobilista. »Spet kakšna prometna nesreča?«

Zenski ga nista slišali, tako sta razpravljali o nevest-nih ljudeh, pač pa mu je odgovoril eden od fantov v črnem.

»Nekdo se je ponesrečil, ja. Pravzaprav ga najhuje še čaka. Morda bi se še izmazal.«

»Čakajte, ali je živ ali mrtev!« je skočil šofer iz avto-mobila. Obrnil se je proti človeku, ki je pripeljal za njim in mu rekel: »Saj ga boste vi peljali v bolnico, če bo treba, kajne? Jaz ne utegnem. Čez pet minut imam po-sloven sestanek. Počakal sem le toliko, da vidim, kaj se je zgodilo.«

»Jaz tudi ne morem,« je odvrnil drugi. »Žena me čaka doma, da bo šla k frizerju. Saj veste, petek je pač.«

Tedaj se je obrnila ženska, ki je prva počakala.

»Saj ga ni treba voziti v bolnico. Tine se je smrtno ponesrečil. Zdajle bo pogreb.«

Medtem se je ustavilo še pet, šest avtomobilistov. Vsi so spraševali, kje je razbit avtomobil, kaj se je zgo-dilo, kaj se je zgodilo ponesrečencu, zakaj še ni milič-nikov.

»No, vsaj nekaj pogrebcev bo imel,« je žalostno vzklik-nila prva ženska.

Fantje v črnem so bili že nestrpni. Eden od njih je stopil proti vratom in zavpil:

»Pojdimo, čas je že!«

Nekaj trenutkov pozneje se je radovedni množici po-kazal še en človek v temni obleki — Tine.

»Kaako?« bi se kmalu sesedla ženska, ki se je prva ustavila. »Ali niste rekli, da se je ponesrečil?«

»Seveda,« se ji je nasmehnil eden od fantov. »Prav-zaprav se šele bo. Zdajle gremo na magistrat k poroki.«

C. S.

„Mali oglasi“

V soboto sem pod mostom izgubila nedolžnost. Poštenega najditelja naprošam, da mi jo vrne po pošti na naslov Ljubica Nevina, Ljubzenska 2 ali jo pu-sti pod šifro »Bilo je temno«.

Zamenjam dobro ohranjeno progasto obleko št. 52 za kakršnokoli drugo iste številke. Gregor Robijaš, Za zapahi 48, Ljubljana.

Odlično ohranjeno stoenko prodam ali zamenjam za voz gnoja. Ponudbe pod »Gnoj za gnoj.«

Namesto vas gledam televizijski pro-gram in vam v strnjeni obliki pripovedu-jem vsebine. Po želji namesto vas berem tudi klasike in jih obnavljam. Janez Ne-spečnej, Zasluskarjeva 5c, Kranj.

Dobro ohranjeno samokolnico tipa Šaj-terga prodam po ugodni ceni ali zame-

njam za manjši stolček v pisarni. Mavri-cij Lopatar, Sezonska 28. Domžale.

Honorarno zaposlim moško osebo od 25—35 let za nekaj ur tedensko. Zasluzek dober, delo prijetno in pod streho, posle-dic nobenih. Ponudbe pod »Moj je ved-no na sestankih.«

Samo za 40 din na uro gledam name-sto vas na uro. Tine Nestrpen, Dolgočas-no naselje 6a, Kamnik.

Prodam dobro ohranjen bikini, oziroma ga zamenjam za topel šal. Ponudbe pod »Sama v hladni jeseni.«

20 let bogatih izkušenj je jamstvo za odlično kvaliteto mojih uslug. Za majhen honorar se namesto vas opravičujem vaši ženi in jo zasipam s tisoč in enim razlo-gom za izhod ob večernih urah. Mihec

Zgovoren, Zvito nabrežje 42, Duplica (po-zvonite pri Spretnovih).

V popoldanskem času vas učim smeh-ljati se in priklanjati nadrejenim z zagor-tovljenim uspehom. Jaka Kariera, Napred-njaški dol 36. (dvonadstropna vila z ba-zenom).

LAŽNIVEC

Jezikavi možakar se je obregnil ob znanega lažnivca v gostilni:

»Hitro se zlaži, pa ti dam za liter vi-na!«

»Rekel si, da boš dal za dva,« mu je odgovoril lažnivec.

Izdaja v 2000 izvodih Industrija pohištva STOL Kamnik. Glasilo urejajo — glavni urednik Ciril SIVEC, odgovorni urednik Alojz ŠVI-GELJ in člani uredniškega odbora: Srečko SMOLE, Ivan SEKAVČNIK, Franc JUVAN, Peter PLEVEL in Boris BAVČAR. Lektor: Ivan Sivec. List izhaja vsak mesec in ga prejemaajo sodelavci STOLA brezplačno. Natisnila TISKARNA LJUBLJANA v Ljubljani.